

אין חדשות תחת השמש

אמש בתיאטרון

על משחק מן הסוג הזה
צריך לקרוא
"שמע ישראל!"

ההרואה
כ"ז אלול תרס"ט (1909)

השוב חטבו חובבינו להציג חיון בחג הסוכות, ואז בודאי היה עולה יפה — היו לומדים עד אז את תפקידיהם. אך פתאום נכנס בהם הרוח להקדים — ומאומה לא יצא. רק אחדים ידעו את תפקידיהם, האחרים קלקלו. והפעם נתברר לי מדוע קראו לחיון בינם "שמע ישראל". לכל הפחות ביפו היה צריך לצעוק שמע ישראל על מין משחק כזה!

וכל זה בא להם מפני פחזותם; בחפזם — רימו את הבריות, רימו גם את עצמם.

בטח גם התרגולות בלוליהן צחקו עליהם.

ומאי תקנתא? ישובו ללמוד עוד הפעם את תפקידיהם על בורים ובימי הסוכות יציגו עוד הפעם את "שמע ישראל".

כי החיון של דימוב הוא חיון טוב, יהתרגום של מר דוטמן מוצלח וכדאי הוא כי יוצג על הבמה העברית עוד פעם.

הנהיך

לפני מאה ועשר שנים, בראש חודש אדר תרכ"ג, 1863, ראה אור בירושלים, הגיליון הראשון של העיתון "העברי הראשון" — "הלבנון", שבעריכת שלושה צעירים ירושלמים — יואל משה סלומון, מיכל הכהן ויחיאל בריג. כעבור שנה נסגר "הלבנון" בפקודת השלטונות התורכיים, אבל אחד מעורביו המשיך להודיע בראשיתו עד שנת 1886. רק בשנת 1870 קיבל המדפיס ישראלי בק רשיון מקושטא והוציא לאור את "החבצלת" מאז ועד היום נמשך רצף העיתונות העברית בארץ מ"החבצלת" (1870—1891), "אריאל" (1874—1877), "שערי ציון" (1884—1871), "הצבי", שהופיע גם בשמות "השקפה" ו"האור", בעריכת אליעזר כ"ייהו" דה, ועוד חצי תריסר עיתונים שראו אור בסוף המאה שעברה. החדשות שהתפרסמו בעיתונים אלה משמרים עד היום הזה את ניהוחה של ארץ ישראל הישנה. מאז ועד היום אומנם השינוי פני הארץ, התחלפו תושביה, התהפכו פני טכניקת הדפוס והוצאת העיתונים — אבל החדשות נשארו היום אותן החדשות כמו לפני מאה שנה, כולל טורי הרבילות שהיו חריפים באותם ימים הרבה יותר מאשר הרבה עיתונים יומיים בישראל של היום היו מעינים להדפיס. לקט זה לקוח מסיפרם החדש של שלמה שבא ודן ב"אמוץ", "ארץ ציון ירושלים", שהופיע השבוע בהוצאת ויידנמלד וניקולסון בירושלים — והמורכב כולו, מקמעי עיתונות, צילומים ורישומים שנלקחו מהעיתונות העברית של שלהי המאה שעברה וראשית המאה הנוכחית.

בגלל נעליים אירופאיות כמעט שבטלה חתונה

בזה עוד לא כלו כל המעשים הגדולים שעשה הר' אורנשטיין לקיום הדת. אבי החתן, כפי הנראה, היה חשוד בעיניו שמא רוח מינות נזרקה בו ויירא לנפש בתו פן תעלה מחשבה רעה בלב חותנה להלבישה תחש, ויתפורר לה חלילה מנעלים בעקב גבוה כמידת אירופה, וידרוש הר' ישעיה מהמחותן החשוד, כי יתחייב בכתב של-עולם לא יתן להבת ללבוש מנעלים בלתי אס מסוליים שאין להם עקב.

והמחותן, אוי לאזניים שכך שמעו, מאן! ותקם תיגרה גדולה בין שני הצדדים: המחותן החשוד לא יכל להתאפק ויזכיר להצדיק איוו העלמה במעות הכולל שהוא שם סופר, כחמישה עשר גרוש, והעלוב ענה לעלוב ויפקוד עליו עונות קטנים בדבר הין צדק ואיפת צדק בחנותו, וישא את ידו כי לא יתן את בתו ללכת לחופה. ובבוא המבשר והגיד לו כי בתו התעלפה

ביום הרביעי הזה היתה חתונת בן הר' ליב לומור עם בת הר' ישעיה אורנשטיין. עוד כיומיים שלושה לפני החתונה הראה הר' ישעיה אורנשטיין כי לא אלמנה ירר שלים מצדיקי העולם. הכלה העלובה, והיא עוד נערה קטנה, נכשלה בדבר עבירה ותצו לתפורר לה חלוקיה לפי מידת אירופה. ותיודע הנבלה הזאת לאביה, ויקנא קנאה גדולה להדת ויגיף על החלוק חרבו ויגורם לגזורים. אך

לכדו סחטן שהריץ

מכתב איים

בירושלים קרה ביום החמישי בערב מקרה מעצב מאוד. צעיר אחד שבא זה לא כבר לירושלים, י.ק., אדם חלוני ועצבני, הריץ בימים אלה מכתב איום אנונימי לד"ר וייץ בדרשו ממנו כסף. הפר-עלים המקומיים שד"ר וייץ חביב עליהם מאוד בעד יושרו והומניו-ות, כשנודע להם הדבר, שמו מא-רב על המתנפל ולכדוהו בשעת מעשה, בעת שיצא לקבל את הכסף הדרוש. הנאספים בבית הד"ר וייץ החליטו למסור את הצעיר הנ"ל לידי הרשות.

האחדות י"ג תמוז תרע"ב (1912)

הסחטן תלה עצמו

בחדר המאסר

הצעיר י.ק. שנמסר לרשות ל-רגל המאורע עם הד"ר וייץ בירור שלים, נשלח לרוסיה ואולם טרם שהפליגה האוניה מחוף יפו תלה את עצמו בחדר מאסרו. באותו לילה קברוהו ביפו. המאורע ער-רר התרגשות בציבור במקומות שונים, ביחוד בחוגי חבירינו. ה-עניין זורש בירור מיוחד ובאחד הגליונות הקרובים נעמוד על כך.

האחדות י"ב אב תרע"ב (1912)

לא זע ולא נע, ובקרירות רוח אמר: "יהפך כל העולם ובתי לא תלבש נעליים כמינהג אירופה". אך לבסוף מעשי שטן הצליחו, הכתב לא נכתב, החתן והכלה נכנסו לחופה ובת הצדיק תלבש נעליים כמידת אירופה. הצבי י"ג תמוז תרמ"ח (1888)

סוחרים נשים מתחתנים עם בתולות ומוכרים אותן לזנות

השקפה
נדבקו מודעות בעירנו בלשון עברית, זארגן איספאניולית כדברים האלו:

הזהרו לנפשותיכם! נודע לנו, כי סוחרים הנפשות הפורשים רשת לצודד נפשות נקיות ואשר כבר הקיפה הזעקה בגללם את ארצות אירופה ואמריקה ורדפים אותם בכל מקום, באו אחדים מהם לפה עיר הקודש וכדרכם בכל מקום, כן גם פה בארץ הקודש עושים עליהם מסוה של אנשים ישרים פגויים ורוצים לרמות להם בתולות ונשים על-ידי חופה וקידושין, כדי למכרן אחר-כך לקלון. חס וחלילה, "לבתי זונות". ובכן, אחינו בני ישראל, השמרו נא והגנו להזהירכם בזה כי כל איש ואשה ישמרו את בנותיהם וקרובותיהם שלא לשדך אותם לאיש שאינו ידוע להם היטב מתמול שלשום ואשר לא יהיה לו מכירים נאמנים בכאן. והשומע ישפון בטח ושלווה על ישראל.

חותם בית דין הצדק דקהילת ספרדים
חותם בית דין צדק דקהל אשכנזים
חותם בית-דין צדק עדת אשכנזים חסידים

גמר ברחוב הרצל מוז הגימנסיה "הרצל"ה

קונים קרקעות בלילה!

ירושלים. — עוד הקדחת של קניית קרקעות ממלאה את כל חלל עירנו. יהודים, נוצרים, מושלמים מתחרים זה בזה; משי-תתפים זה עם זה, כל קונה שמת וגם המוכרים אינם מתאבלים, כי רובם מרוויי-חים מאות וגם אלפי נפוליון בשעה אחת. וכל כך גדולה התחרות והיראה, פן יקדיי-מנו אתר" עד כי נשתנו עתה בעירנו

סדרי בראשית כמו „לא נברא לילה אלא ללכת לראות קרקעות". כל לילה תצאנה מארבע רוחות העיר עגלות מליאות קונים, סרסורים, מודדים, וכל אחד מסתתר מרעהו, כל אחד נעשה לשונא אור למען יהיה חושך, ולא ירגיש בהם איש בלכתם לעס-קיהם. האור כ"י סיון א' תתכ"ב לחורבן (1891)